

ŠIAME NUMERYJE KVIEČIAME SUSIPAŽINTI SU 2020 M. LIFE KVETIMU IR JO RENGINIAIS

Naujienlaiškis Nr. 10. 2020 m. gegužė

LIFE projektu „[LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje](#)“ LIFE 14 CAP/LT/000008 siekiama ugdyti Lietuvos gebėjimus pateikti kokybiškas paraiškas pagal LIFE programą bei geriau išnaudoti LIFE programą remiant vykstančius ir baigtus projektus.

ŠIAME NUMERYJE

Paskelbtas 2020 m. LIFE kvietimas

Balandžio 4 d. Europos Komisija paskelbė [2020 m. LIFE kvietimą](#). Aplinkos ir klimato tradiciniams projektams finansuoti Europoje šiemet bus skirta 450 mln. eurų.

Šiais metais parengti projekto paraišką LIFE programai bus dar patogiau, nes vienu mėnesiu prailginti paraiškų rengimo [terminai](#), paraiškų teikimas tik elektroniniu būdu per [eProposal](#) sistemą, projektai gali numatyti iki 100 000 eurų vietos iniciatyvų paramai, specialūs palengvinimai startuoliams ir tiesioginės konsultacijos su LIFE programos administratoriais.

[Gairės](#) pagal prioritetines programos sritis yra pagrindinis dokumentas ruošiantiems LIFE programos paraiškoms. Reiktų atkreipti dėmesį į šiek tiek atnaujintas koncepcijų formas, kurias galite pamatyti čia: [ENV](#), [NAT](#), [GIE](#), [CCM](#).

Aplinkos paprogramei taikant dviejų etapų metodą, pirmiausiai per eProposal sistemą pateikiama 11 puslapių (10 psl. + projekto biudžeto 1 psl.) projekto koncepcija anglų kalba:

- prioritetinės srities „*Aplinkos ir išteklių naudojimo efektyvumas*“ **iki liepos 14 d.**;
- prioritetinių sričių „*Gamta ir biologinė įvairovė*“ bei „*Aplinkos valdymas ir informavimas*“ **iki**

liepos 16 d.

Klimato paprogramės projektų pilna paraiška, o integruotųjų projektų koncepcija (tiek Aplinkos, tiek Klimato) teikiama **iki spalio 6 d.** Išsamias gaires pagal sritis rasite [Europos Komisijos puslapyje](#).

Dėl bendrojo finansavimo

Lietuvoje planuojamų įgyvendinti LIFE projektų pareiškėjai gali kreiptis dėl [bendrojo finansavimo iš Lietuvos Valstybės biudžeto](#). Pareiškėjai Aplinkos ministerijai [paraiškas](#) turės pateikti:

- ❖ klimato paprogramės bei visiems integruotiesiems projektams - **iki 2020 m. liepos 15 d.**
- ❖ Aplinkos paprogramės projektams, kurių atranką Europos Komisija vykdo dviem etapais - **ne vėliau nei per 15 darbo dienų** nuo koncepcijų atrinkimo (EK pranešimus pareiškėjams apie projektų koncepcijų patvirtinimą turėtų pateikti spalio mėn.).

LIFE Bendrasis finansavimas klimato ir integruotiesiems projektams

LIFE bendrojo finansavimo paraiškas klimato ir abiejų paprogramių integruotiesiems projektams Aplinkos ministerijai reikia pateikti **iki liepos 15 d.**

psl 1 Naujienos

psl 2 LIFE renginiai

Įvykę renginiai

Apie vykstančius LIFE projektus

Artėjantys renginiai

LIFE praktinis seminaras

Birželio 9 d. internetinį [seminarą](#) ves ekspertės iš Prancūzijos **Anne Devieilletoile** ir **Yanna Guisolan**

Individualios konsultacijos pareiškėjams

Aplinkos projektų valdymo agentūra turi galimybę suteikti individualią konsultaciją LIFE projektų rengėjams. Konsultuoja APVA darbuotojai bei išorės ekspertai.

Prašome visų LIFE paraiškų rengėjų iki birželio 6 dienos pranešti apie Jums reikalingas konsultacijas, nurodant konsultacijų temą arba klausimus bei rengiamo projekto sritį. Lauksime Jūsų laiškų el. paštu info@lifeprojektai.lt arba kreipkitės į projekto vadovę Aušrą Šmitienę telefonu 8 (5) 205 31 70.

Projektą „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ Nr. LIFE14CAP/LT/000008 finansuoja Europos Sąjungos LIFE programa

Kontaktai: <http://lifeprojektai.lt/>; Tel. + 370 5 278 73 28; El. paštas: info@lifeprojektai.lt

Naujienlaiškį galima užsisakyti <http://lifeprojektai.lt/>

apva Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Aplinkos projektų valdymo agentūra

Įvykę renginiai

„LIFE pusryčiai“

Vasario 26 d. vyko projekto „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ suorganizuotas renginys „LIFE pusryčiai“. Dalyvavo Lietuvoje vykdytų ir vykdomų LIFE projektų vadovai bei Aplinkos ministerijos atstovės – LIFE nacionaliniai kontaktiniai asmenys. Pusryčių metu buvo aptarta nemažai diskusinių klausimų: LIFE projektų rezultatų sklaidos būdai ir panaudojimas; LIFE renginiai 2020 m.; patirties pasidalinimas išlaidų tinkamumo ir kitais aktualiais klausimais.

• LIFE informacinė diena Lietuvoje

Balandžio 23 d. kasmetinis renginys „LIFE informacinė diena Lietuvoje“ buvo transliuojamas internetu. Šiomet ypač buvo pabrėžtas LIFE programos pagrindinis išskirtinumas: projektai kuria ir demonstruoja aplinkosaugines inovacijas, turinčias ES pridėtinę vertę. EASME atstovas iš Briuselio **Š. Zableckis** teigė, kad „LIFE programa finansuoja inovatyvias technologijas ir jų demonstravimą“, o Aplinkos ministerijos atstovas **I. Kiškis** taip pat pabrėžė, kad „LIFE programa skirta inovatyvių sprendimų finansavimui“. NEEMO EEIG – ELLE monitoringo ekspertė **V. Macekaitė** siūlė neapjungti

pilotinių ir demonstracinių projektų į vieną. Estijos aplinkos agentūros projekto vadovas **T. Kark** pristatydama Estijos dalyvavimo patirtį LIFE programoje ir įgyvendinamus projektus pabrėžė, kad vienas iš LIFE integruotųjų projektų tikslų yra suinteresuotų šalių glaudus bendradarbiavimas. Švedijos atstovė **H. Otterholm**, pristatydama projektą SUNALGAE for LIFE, pasidalino patirtimi, kaip pavyko užtikrinti projekto finansinį tvarumą. Ekspertas iš Ispanijos **I. Idareta** dalinosi integruotųjų projektų rengimo patirtimi. Renginio įrašus ir platesnę informaciją galite rasti [mūsų svetainėje](#).

Apie vykstančius LIFE projektus Lietuvoje

LIFE TERNS

Nuo 2018 m. Lietuvos ornitologų draugija pradėjo įgyvendinti LIFE projektą „Suinteresuotų institucijų pajėgumų pritaikymas gerinant upinių ir mažųjų žuvėdrų apsaugos būklę Lietuvoje“ LIFE17 NAT/LT/000545 kartu su partneriais: VĮ „Vidaus vandens kelių direkcija“, Nemuno kilpų regioninio parko direkcija ir UAB „EKO-STOMA“. Planuojama projekto pabaiga – 2022 gruodžio 31 d.

Pagrindinis projekto tikslas yra pagerinti upinių ir mažųjų žuvėdrų perinčių populiacijų būklę jų apsaugai skirtose teritorijose, tinkamai tvarkant jų veisimosi buveines bei taikant kitas šioms rūšims svarbias apsaugos priemones. Siekiant šio tikslo, projekto įgyvendinime dalyvauja ir suinteresuotos institucijos, tam panaudojant jų pajėgumus. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu didžiausias dėmesys skiriamas praktinių gamtotvarkos veiklų įgyvendinimui.

Nuotr. E. Drobelio

Šių žuvėdrų apsaugai skirtas projektas įgyvendinamas pirmą kartą šalyje. Jis apima visas Lietuvoje upinių ir mažųjų žuvėdrų apsaugai svarbias teritorijas (Kretuono ežerą, Nemuno deltą, Nemuną tarp Pelėšiškių ir Balbieriškio, Nemuną tarp Prienų ir Lengveniškių, Nemuną tarp Kulautuvos ir Smalininkų, Vasaknų žuvininkystės tvenkinius,

Novaraistį, Niedaus ir Veisiejų ežerus, Kalvių karjerą bei Sartų regioninį parką). Veiklos numatytos ir Nemuno upės salose ties Lipliūnais, kur projekto metu, siekiant užtikrinti tinkamą mažųjų žuvėdrų apsaugą, bus įsteigta nauja Paukščių apsaugai svarbi teritorija.

2019 metais buvo sutvarkytos Nemuno salos Nemuno kilpų regioniniame parke mažųjų ir upinių žuvėdrų išsaugojimui įsteigtose „Natura 2000“ teritorijose „Nemunas tarp Prienų ir Lengveniškių“ (2 salos) ir „Nemunas tarp Pelėšiškių ir Balbieriškio“ (1 sala). Šiose salose buvo pašalinta žolinė ir sumedėjusi augalija daugiau nei 4 ha plote. Kadangi išskirtinai mažųjų žuvėdrų perimvietėms būtinos visiškai atviros ir smėlingos teritorijos, PAST teritorijoje „Nemunas tarp Prienų ir Lengveniškių“ specialiai 20 arų plote buvo pilnai pašalinta visa augmenija su velėna ir suformuota atvira žvyringa buveinė. Pakartotini salų priežiūros darbai tęsiami ir 2020 metais. Tikimasi, kad reguliarūs salų priežiūros darbai šioje teritorijoje padės sėkmingai atkurti ženkliai sunykusias mažųjų ir upinių žuvėdrų populiacijas.

Lazdių raj. Niedaus ežero saloje ornitologai kelis kartus nušienavo ir pašalino suvešėjusią žolinę augaliją. Lipliūnų saloje buvo atkurta ankstesnės salos būklė – nupjauti atžėlusios aukštesnės žolės plotai, panaikintos krūmų bei medelių atžalos, iš salos išgabentos nupjautos organinės atliekos, kasmet vykdomas alinamasis šienavimas, stengiantis palikti atviras smėlėtas vietas. Kretuono ežero Didžiojoje saloje, pagal susitarimą su ornitologų draugija, Aukštaitijos nacionalinio parko dėka nuo 2014 m. atliekami salos šienavimo darbai. 2019 m. įrengta 500 kv. m. ploto žvyro ir smėlio juosta mažosioms žuvėdroms. Š. m. gegužės 16 d. į Kretuono ež. Didžiojoje saloje aptvertą kelių

hektarų plotą atvežtos 105 „škadės“ veislės avys, kurios turėtų nuėsti dėl paukščių veiklos suvešėjusią aukštą žolinę augmeniją. Novaraistyje 2019 m. žiemos laikotarpiu buvo šalinama aukšta sumedėjusi žolinė augalija, nendrynai.

Sartų regioniniame parke įrengti trys specialūs pontoniniai plaustai upinėms žuvėdroms. Plaustų paviršius užpildytas žvyro sluoksniu, taip pat įrengtos specialios slėptuvės žuvėdrų jaunikliams, skirtos pasislėpti nuo saulės ar plėšrūnų.

Projekto metu partnerio VĮ „Vidaus vandens kelių direkcija“ dėka jau 2019 m. buvo supiltos dirbtinės aukštesnės ir ilgiau išliekančios smėlio salos bei seklumų juostos Nemuno upės atkarpoje tarp Kulautuvos ir Smalininkų (3 salos, o ties Skirsnemunės sekluma supilta seklumos juosta), Nemuno upės žemupyje supiltos 3 salos, įrengta seklumos juosta prie Galzdonų salos. Tokių darbų dėka žuvėdroms atsiranda vis daugiau saugių perėjimo vietų, išaugs jų veisimosi sėkmingumas, o tai lems padidėjusias upinių ir mažųjų žuvėdrų populiacijas. Tokios buveinės labai svarbios ir ten perintiems kitiems paukščiams (krantiniais tilvikams, upiniais kirlikams, jūršarkėms, pempėms, raudonkojiems tulikams, rudagalviams kirams ir kt.).

Siekiant atkurti išnykusią upinių žuvėdrų koloniją, 2019 m. buvo pradėti ir Kalvių karjero tvarkymo darbai, kurių metu partneris UAB „EKO-STOMA“ salų priekrantėje išpjovė aukštą vandens augmeniją, salose pašalino krūmus, medelius, jos buvo užpiltos nederlingu smėlio ir žvyro sluoksniu, seklumose pradėtos formuoti naujos salos. Visi šie darbai planuojami baigti 2020 m. III ketv.

Visose projekto teritorijose prieš žuvėdrų perėjimo sezoną įrengiamos slėptuvės žuvėdrų jauniklių apsaugai ir informaciniai ženklai.

Numatomi renginiai

Birželio 9 d. vyks [LIFE praktinis seminaras](#) internetu anglų kalba. Jį ves organizacijos „Enviropea“, kuri nuo 2003 m. bendradarbiauja su Prancūzijos aplinkos ministerija, teikia mokymus ir pagalbą Prancūzijos pareiškėjams rengiantiems LIFE projektus (maždaug 30 projektų per metus), ekspertės **Anne Devieilletoile** ir **Yanna Guisolan**. Kviečiame registruotis!

Projektą „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ Nr. LIFE14CAP/LT/000008 finansuoja Europos Sąjungos LIFE programa

Kontaktai: <http://lifeprojektai.lt/>; Tel. + 370 5 278 73 28; El. paštas: info@lifeprojektai.lt

Naujienlaiškį galima užsisakyti <http://lifeprojektai.lt/>

apva Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Aplinkos projektų valdymo agentūra